

8. november 2020.

HØRINGSSVAR FRA DANSK MILITÆRMEDICINSK SELSKAB TIL ”UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM EPIDEMIER M.V. (EPIDEMILOVEN)”

Baggrund: Om epidemilovgivning

Den hidtidige epidemilov, LBK nr. 1026 af 01/10/2019 omhandler alment farlige (liste A) og øvrige smitsomme og andre overførbare¹ sygdomme (liste B). Den opregner en række sundhedsfaglige og andre foranstaltninger til at hindre udbredelsen af disse sygdomme. Den har også en decentral organisation, epidemikommissionerne.

Den nugældende epidemilov, LBK nr. 1444 af 01/10/2020 har indført Coronavirus-sygdom 2019 (COVID -19) som en liste B-sygdom. Samtidig har man skrevet en række af de foranstaltninger ind, som blev indført ved hastelovgivning i marts i år (LOV nr. 208 af 17/03/2020). Forslaget til Lov om epidemier m.v. opsamler den gamle epidemilov (2019), den nuværende epidemilov (2020) og udbygger begge dele.

Derfor står der i indledningen til kommentarerne til udkast til lovforslag mange steder ”gældende ret”, fordi man altså bygger på den hastelovgivning, der blev indført med en solnedgangsklausul.

Bemærkninger til Udkast til Forslag til Lov om epidemier m.v. (epidemiloven).

I stedet for to kategorier ”Alment farlige sygdomme” og ”Øvrige Smitsomme og overførbare sygdomme”, som er entydigt defineret ved de sygdomme, der er anført på henholdsvis Liste A og Liste B, indføres tre kategorier i udkastet til forslaget. De tre kategorier er på ingen måde entydigt defineret, idet der dels ikke er anført lister med de sygdomme, der regnes under hver kategori, og idet de nævnte kategorier er så brede, at man kan lægge hvad som helst ind under dem. De tre kategorier er heller ikke gensidigt eksklusive (samfundskritiske sygdomme er en undergruppe af alment farlige sygdomme). Dette er stærkt u hensigtsmæssigt, da kategorierne kan anvendes til at berøve borgerne deres frihedsrettigheder.

Det er u hensigtsmæssigt at indføre en kategori som samfundskritisk sygdom forstået som en ”alment farlig sygdom, hvis udbredelse medfører eller risikerer at medføre forstyrrelse af vigtige samfundsfunktioner”. Det er u hensigtsmæssigt, fordi udkastet til forslag netop definerer en alment farlig sygdom som ”en smitsom sygdom, der er særlig smitsom, forekommer hyppigt, har høj dødelighed eller kan give alvorlige og varige skader”, og fordi alment farlige sygdomme ofte vil være at betragte som samfundskritiske. Blot et tilfælde af kopper vil i så fald være samfunds kritisk.

Her bemærkes det i øvrigt, at Coronavirussygdom 2019 (Covid-19) aktuelt er opført som en Liste B-sygdom. Det har gennem otte måneder vist sig muligt at bekæmpe smittespredning af SARS-Coronavirus 2019 uden at definere den som hverken alment farlig eller samfundskritisk. Det er Sundhedsstyrelsen, der skal definere dels smitsomme sygdomme (f.eks. blærebetændelse, jf. forslagets bemærkninger side 23 nederst), dels alment farlige sygdomme (f.eks. ebola). Det er regeringen, der definerer, hvornår en sygdom er samfundskritisk (forslaget s. 24).

¹Betegnelsen ”overførbare” blev anvendt for at inkludere de tilfælde, hvor smitte ikke sker mellem mennesker, men hvor mennesker kan blive smittet, f.eks. når en person bliver ydre forurennet med et agens som f.eks. antrax. Her kan personen fungere som et vehikel for agens.

Det betyder, at regeringen med en definition kan iværksætte en lang række foranstaltninger, der berører borgerne deres frihedsrettigheder og sætter anden lovgivning ud af kraft. Det forekommer besynderligt og unødvendigt at indføre begrebet "samfundskritisk sygdom", som sundhedsministeren definerer - mens de øvrige kategorier (også med mulighed for samfundsmæssig påvirkning) er lagt op til sundhedsfagligheden at definere, da det i praksis bevirker at regeringen alene kan indføre undtagelsestilstand. Ikke engang ved indsættelse af danske tropper i væbnet konflikt træffes beslutningen af regeringen alene.

Det fremsendte udkast til Forslag til lov om epidemier m.v. er overordentligt detaljeret og tungt skrevet. Det er svært for den almindelige embedsperson at få et overblik. Alle læger skal kunne epidemiloven af hensyn til anmeldepligten, og en stor del af lægestanden har dertil pligter og opgaver i medfør af loven, blandt andet i forhold til tvangsindlæggelser og -behandlinger m.v. Man kan med fordel opdele lovgivningen i en egentlig, kortfattet lov og et underliggende sæt af regler (bekendtgørelser), som regering og folketing kan sætte i kraft i påkommende tilfælde. Loven kan give overblikket, og de underliggende bekendtgørelser kan bruges af embedsværket til at administrere lovens bestemmelser.

Det fremsendte udkast til Forslag til lov om epidemier m.v. bærer stærkt præg af, at det er affattet med Corona-pandemien som forbillede. Det er rosværdigt, at ministeriet ønsker at samle og nedfælde den viden, man har erfaret sig i de seneste otte måneder. Men det kunne måske ske på anden vis, f.eks. i rapporter og skuffeplaner?

Slutteligt: Dansk militærmedicinsk selskab går ind for epidemilovgivning. De meget vide beføjelser på et grundlag, der ikke nødvendigvis behøver at være understøttet af sundhedsfaglige instanser, som dette udkast til en ny epidemilov lægger op til, giver dog anledning til stor bekymring og bør, som det foreligger, ikke vedtages.

På vegne af Dansk militærmedicins bestyrelse og repræsentanter i LVS
Med venlig hilsen

RLG-1 Christina Rydahl Lundin
Formand

